

VMRs anvisningar för Kontroll begärd av part

Dessa anvisningar ersätter kapitlet ”Kontroll begärd av part” i VMRs ”Normer för kontroll och uppföljning av mätning” (VMR nr 1-96)

1. Förutsättningar

Var och en som berörs av resultaten från ordinarie mätning får begära kontroll hos den aktuella virkesmätningsföreningen. En förutsättning för kontrollmätning är att partiet finns tillgängligt för mätning och är avskilt från annat virke. Begäran om kontroll får göras muntligen men ska skriftligen bekräftas av den som begär kontrollen. Av begäran ska framgå vilken part eller transportör som begär kontrollen och vilket virkesparti kontrollen avser. Sker mätning vid industri eller under motsvarande förhållanden måste kontroll begäras före lossning av virket. Lossning ska ske på eller i anslutning till mottagningsplatsen. Från att kontroll begärts och fram till att virket lossats måste virket (fordonet) stå under VMF-personalens uppsikt. Begäran om kontrollmätning tillställs virkesmätningsföreningen för vidare befordran till VMR som administrerar kontrollen.

Begäran om och utförande av kontroll får ske även före ordinarie mätning. Virkesmätningsföreningen ska därvid aktivt medverka till att sådan begäran inte blir känd för den som utför den ordinarie mätningen innan denna är avslutad.

2. Särskilda förutsättningar vid begärd kontroll av båtlast

Alternativ A: Partiet (båt eller del av båt) som vederlagsmäts i mottagande hamn

- Begärd kontroll kan tillämpas på rundved som importeras på båt i de fall stickprovsmätning tillämpas.
- Parterna måste då enas om att alltid, oavsett mätmetod och kollektivstorlek, ta ut minst två stickprovstravar per båt och sortiment/trädslag.
- Den begärda kontrollen avser den ordinarie mätningens (t ex stickprovslagets) stockmätning.
- Vid båtkollektiv kan mätresultatet (kvantitet/värde) avseende den aktuella båten korrigeras.
- Vid andra (större) kollektivformer kan endast de stickprov som härrör från den aktuella båten korrigeras. Detta kommer då att påverka hela kollektivets omräkningstal. Vid F-kollektiv påverkas båtlasten under ett visst antal månader framåt.
- Kontrollen måste omfatta minst två stickprovstravar och minst 200 stockar för att det förväntade medelfelet ordinarie mätning – kontrollmätning ska understiga 1 %. VMR rekommenderar att när så är möjligt öka antalet stockar så att det förväntade medelfelet blir i storleksordningen 0,5 %.
- När särskild lagringsrötebestämning (knippemetoden) utförs ska även denna omfattas av den begärda kontrollen.
- Kontrollen måste begäras i förväg (innan stickprovsmätningen är klar).
- Stickprovstravar måste alltid sparas tills behörig VMF-person gett klartecken till borttransport. Detta kan ske efter att sista stickprovet från partiet (båt eller del av båt) mätts.

Alternativ B: Partiet (båt eller del av båt) är vederlagsmätt av VMR-auktoriserat företag i samband med lastning

Kontroll kan begäras efter lastning (dvs när båten är på väg). En förutsättning är att VMR-auktoriserad mätning kan genomföras i mottagande hamn. Kontrollen kan/får utföras enligt två principer:

1. Om stockmätta stickprovstravar sparats i utlastningshamnen kan kontroll av dessa göras enligt samma regler som vid vederlagsmätning i mottagande hamn, se alternativ A ovan. (kontrollen avser stockmätningen, minst två travar med totalt minst 200 stockar etc).
2. Om partiet utgör ett så kallat båtkollektiv kan ny mätning av hela kvantiteten genomföras i mottagande hamn. Denna mätning måste utföras som 32-mätning eller 72-mätning och måste ge lägre förväntat medelfel jämfört med mätningen vid lastning. Detta innebär i normalfallet stockmätning av 10-15 stickprovstravar.

3. Utförande

Begärd kontroll ska utföras av två kontrollmätare. En av dessa ska vara den lokale kontrollmätaren. Detta för att säkerställa att eventuella mätplatsspecifika regler tillämpas. Den andre kontrollmätaren utses av VMR. Vid kontroller avseende virkesvärde ska en kontrollmätare hämtas från annan förening. Detta krav gäller ej om kontrollen enbart avser kvantitet.

VMR kallar snarast berörda parter till kontrollmätning och anger i kallelsen även plats och tid för förrättningen. Vid kontrollmätningen tillämpas samma bestämmelser som vid den ordinarie mätningen av kontrollobjektet.

Har köpare eller säljare, eller transportör i egenskap av ombud för leverantör, begärt kontroll gäller följande:

- Kontrollen ska avse såväl kvantitet som värde. Vid värdebestämningen ska ordinarie mätningens prislista användas.
- Har ordinarie mätning avsett virke lastat på fordon är kontrollenheten hel leverans av samma sortiment, träslag och barkning på fordonet (bil + släp).

Har transportör begärt kontroll endast i egen sak ska kontrollmätningen begränsas till att avse kvantitet och kontrollenheten vara hel fordonslast.

Deltrave får ej ensam utgöra kontrollenhet vid samlastning på fordon av virke från flera leverantörer. Vid övrig mätning är minsta kontrollenhet hel trave eller vält.

Vid kontrollmätning av objekt som mäts enligt metoden travmätning med bedömning av vedvolymprocent utförs kontrollmätningen som stockmätning. Då omständigheterna ej medger stockmätning får kontrollmätningen utföras enligt samma metod som vid ordinarie mätningstillfälle.

Vid kontrollmätningen ska virket bedömas i befintligt skick. De förändringar av virkets egenskaper som bedöms ha uppstått efter den ordinarie mätningen ska anges i särskilt protokoll och bifogas redovisningen.

4. Ändring av mättningsresultat och betalning av kostnad för kontrollmätning

Resultatet av kontrollen ska redovisas till de av kontrollen berörda på sådant sätt att skillnaden mellan ordinarie mätning och kontrollmätning tydligt framgår. Kontrollmätningens resultat ska gälla oavsett storleken på avvikelserna från den ordinarie mätningens resultat. Denna princip ska gälla även när kontrollen avser en stickprovsenhet.

Om skillnaden mellan resultatet enligt ordinarie mätning och kontrollmätning uttryckt i procent av kontrollmätningens resultat är mindre än de procenttal som angetts nedan för respektive mätmetod, ska den part som begärt kontrollen betala kostnaden för den, dock högst det belopp som fastställs av VMR. Är avvikelserna lika med eller större än angivet procenttal, stannar hela kostnaden för kontrollmätningen på föreningen. För kontrollmätning som avser enbart volym ska angivna gränsvärden minskas med 2 %-enheter.

Metod för ordinarie mätning	Gräns för betalningsskyldighet % av värdet
Stockmätning	5,0
Travmätning	7,0
Övriga metoder	5,0